

Javni poziv za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva - kategorija: poticanje razvoja scenarija i razvoja projekata dugometražnih igranih, dugometražnih dokumentarnih i animiranih filmova - potkategorija: RAZVOJ SCENARIJA i RAZVOJ PROJEKATA u 2020. - 2. ROK - 14.9.2020.

DUGOMETRAŽNI DOKUMENTARNI FILM – Umjetnička savjetnica: Morana Ikić Komljenović

Na javni poziv u 2. roku prijavljeno je sveukupno **62 projekta**. U kategoriji proizvodnje, za sufinanciranje je prijavljeno **11 dugometražnih** filmova, od kojih **1** u kategoriji za sufinanciranje u fazi postprodukcije te **12 kratkometražnih** filmova, od kojih **2** u kategoriji za sufinanciranje u fazi postprodukcije.

Iz kategorije proizvodnje dugometražnog dokumentarnog filma nije se razmatrao **1** projekt jer nije zadovoljavao formalne uvjete natječaja. Iz kategorije kratkometražnog dokumentarnog filma nisu se razmatrala **3** projekta jer nisu zadovoljila propisane formalne uvjete natječaja.

U kategoriji razvoja scenarija pristiglo je **29** projekata, od kojih se nije razmatrao **1** projekt. U kategoriju razvoja projekata pristiglo je **10** projekata.

Projekti pristigli na ovaj poziv ukazuju da autori i autorice i dalje usmjeravaju svoj fokus na preispitivanje, reinterpretaciju i razumijevanje nedavne povijesti, ali i sagledavanja posljedica nekih događaja bliske prošlosti. Projekti često obrađuju teme Domovinskog rata i to kroz razne prizme i raznolike forme.

Isto tako, tema interesa su migracije i posljedice migracija europskog stanovništva. U tom smislu, priče nisu strukturirane zagovarački i aktivistički, već duboko intimno i refleksivno na stanje koje je sveprisutno i aktualno.

Biografski film je, također, prisutan u velikoj mjeri, ali s obzirom na projekte pristigle na prošlom roku predloženi projekti donose snažne autorske i umjetnički artikulirane interpretacije osoba ili skupina ljudi. Fokus ovog interesa većinom se usmjerava na prepoznatljiva lica iz glazbenog svijeta i svijeta likovne umjetnosti ili arhitekture. Neki su projekti i autobiografski, a neki snažno autorefleksivni. Projekti koji bi se mogli definirati kao *televizijski dokumentarni filmovi* su prisutni u manjoj mjeri i to me posebno veseli.

U kategoriji razvoja scenarija pristigli su istraživački dokumentarni projekti, kreativni portreti, filmovi eseji, intimni opservacijski projekti i nekoliko zanimljivih projekata koji zagovaraju određenu ideju i vrijednost, a sve kroz umjetničku obradu fenomena ili društvenog procesa. Posebna vrijednost u ovoj kategoriji prijava jest dobna i iskustvena raznolikost prijavitelja. Ohrabrujuće je vidjeti taj pluralizam.

Kategorija razvoja projekata obiluje pripremljenim i produkcijski dobro pozicioniranim projektima. Neki od njih su ostvarili i potporu potprograma MEDIA Kreativne Europe. Neki od njih već imaju dobro razrađena koprodukcijska i kreativna partnerstva. U ovoj kategoriji projekata nije dominirala niti jedna tema i međusobno su iznimno raznoliki. Predlažu se teme vezane uz prošlost, obradu nekih univerzalnih motiva iz umjetnosti i dizajna, biografske kreativne obrade, ali i obrade zanimljivih društvenih fenomena, od ekologije, do socijalne psihologije.

Pozdravljam nastojanja producenata i autora da svoje projekte postupno izgrađuju i stvaraju preduvjete za kvalitetan i što bolji proces produkcije. Primjećujem i porast svijesti o važnosti ulaganja u međunarodne koprodukcije i porast tendencije oslanjanja i na strane izvore financiranja, ali i sudjelovanja u raznim programima usavršavanja projekata u ovoj fazi razvoja.

U kategoriji proizvodnje kratkih dokumentarnih filmova većinom su autori i autorice mlađe generacije te oni s nešto manje iskustva. U toj kategoriji pronalazimo obrade neposredne okoline autora i autorica, njihove intimne poglede na svoje uže ili šire obitelji, okolinu ili procese koji su im poznati. Nalazimo i nekoliko projekata koji se u trajanju približavaju dugom metru, a oni većinom obrađuju neke povijesne događaje. Osim toga, u ovoj je kategoriji najviše izrazito umjetničkih filmova koji su hibridni u svojoj formi i graniče s eksperimentalnim filmom ili umjetničkim videom. Ovaj iskorak iz «klasične» forme govori o prisutnosti novog pogleda na značaj i prirodu dokumentarnog izričaja.

U kategoriji proizvodnje dugometražnih dokumentarnih filmova pronalazimo nekoliko biografskih projekata, ali dominiraju autobiografski. Čini se da su se autori i autorice, u ovom izazovnom trenutku u vremenu, okrenuli dokumentarističkoj obradi segmenata vlastitih života. Smatram taj proces legitimnim i važnim jer on obogaćuje umjetničko stvaralaštvo za još jednu dimenziju. Od ostalih, dominantne su teme migracija, domaćeg stanovništva u strane zemlje, u Europu.

Positivnim ocjenjujem to da producenti i producentice posvećuju više pažnje detaljnoj razradi strategija distribucije i promocije. Uočavam da većina njih zaista promišlja, već u fazi razvoja, kako postaviti svoj projekt da bi ostvarili što veću vidljivost i što bolje produkcijske uvjete.

ODABRANI PROJEKTI:

RAZVOJ SCENARIJA DUGOMETRAŽNOG DOKUMENTARNOG FILMA:

1. «E, SAD ĆU TI ISPRIČATI JEDAN WESTERN...», scenarist Goran Dević

Predloženi projekt nudi filmsku rekonstrukciju događaja iz lipnja 1994. godine. Lokacija priče jest područje rijeke Kupe i to u vrijeme ratnih zbivanja tj. u vrijeme trajanja okupacije Petrinje. Glavni likovi te rekonstrukcije su bivši milicajac Milorad i hrvatski vojnik koji ga je naumio zarobiti. Ova dva vojnika su se, u to rano jutro, gledali preko nišana, a onda je uslijedila «opća pucnjava» tijekom koje, srećom, nitko nije stradao. S odmakom od 26 godina, Milorad želi upoznati hrvatskog vojnika s kojim se gledao preko nišana te mu ispeći janje. Upravo u čast činjenice da su obojica preživjeli.

2. MINISTRANTI, scenarist Andrej Korovljev

Autor se fokusira na nesvakidašnju priču koja spaja punk i vjeru. Naime, u središtu njegova interesa je novi glazbeni projekt koji su pokrenuli bivši pripadnici punk pokreta koji su sad aktivni praktični vjernici. Svoj su projekt nazvali «Ministranti». Njihova je namjera slati poruke mira i evanđelja, a sve to kroz punk glazbu. Jedinstvenost ovog projekta leži u činjenici da je redatelj ostvario ekskluzivan pristup

sudionicima ovog glazbenog projekta pa će biti u mogućnosti pratiti glazbeno-poslanički projekt u nastajanju tj. njegovu «genezu». Kroz kontekst suživota punka i kršćanstva, autor oslikava odnos religije i društva.

3. DRUGAČIJE, scenaristica Ariana Lekić-Fridrih

Projekt koji se predlaže donosi zanimljivu priču odnosa majke i trinaestogodišnje kćeri, a kroz prizmu njihova dijagnostičiranog Aspergerova sindroma. Glavna protagonistkinja predložene priče jest žena u srednjim godinama koja je o svojoj dijagnozi saznala tek nakon što je postala majka. Njena kći, također, ima istu dijagnozu. Autorica je odlučila pratiti njihov život i svakodnevicu, ali i iscrutati mehanizme i rituale koji im pomažu u održanju mira, suočavanju sa izazovima u komunikaciji i interakciji (međusobno, ali i sa vanjskim svijetom).

4. LJEVICA DESNICA CENTRALNO, scenarist Arsen Oremović

Ova filmska priča o odnosu dva autorska giganta bivšeg glazbenog sastava HAUSTOR (Darka Rundeka i Srđana Sachera), smještena je u kontekst izdavanja koncertne snimke koja je stara čak dvadeset i pet godina. Predloženi projekt ne posjeduje elemente biografskog i prikazivačkog filma, već on nosi snažna obilježja autorske interpretacije procesa kreativnosti, izazova kreativnih suradnji, borbe ega i želje za stvaranjem. Projekt nudi zanimljiv pogled na povijest hrvatske rock glazbe.

5. IZ DRUGE RUKE, scenarist Bojan Mrđenović

Predloženi projekt u fokusu ima jedan motiv – pečenu ciglu. Autor se odlučio za zanimljiv i kreativan pristup obradi tako univerzalnog motiva koji on transponira u motiv međusobne povezanosti i zajedništva među ljudima. Motiv cigle, u predloženoj autorskoj koncepciji, spaja svjetove i intimne živote ljudi različitih provenijencija i iz različitih dijelova Hrvatske. Motiv cigle za autora je i motiv doma. Protagonisti nose snažne priče, koje je autor znalački prenio u svoj pisani koncept, a cjelina koju one tvore čini iznimno emotivan i snažan koncept koji komunicira univerzalno i jasno.

6. ČEKANJE, scenarist Goran Markoš

Autor predlaže koncept za razvoj scenarija poetsko-filozofskog dokumentarnog filma u kojemu tematizira proces čekanja (ili *stanje* čekanja) kao jedne od temeljnih sastavnica ljudskog života. Autor koristi motiv koji je surovo prisutan u našoj svakodnevici potpuno plastično i doslovno, ali i na razini ideje, osjećaja ili duhovnog stanja. Svijet je (pa tako i naši životi) stavljen «na čekanje» i smatramo ovaj projekt, u tom smislu, suvremenim i univerzalno jasnim.

7. DEČKO, scenaristi Ivo Kuzmanić i Stanko Ferić

Ovaj antropološki dokumentarni film donosi neobičnu ratnu priču koja je vođena dominantnim likom bivšeg hrvatskog vojnika nadimka «Dečko». Osim jedinstvenog i živopisnog današnjeg života glavnog protagonista, film obrađuje ratnu anegdotu koju on dijeli sa svojim suborcima. S vremenskim odmakom od 26 godina, suborci maštaju o tome da pronađu vojnike (nekadašnje neprijatelje) te da se sa njima susretnu i u miru. Ova filmska priča donosi jedan zanimljiv i univerzalno miroljubiv pogled na okolnosti rata i ratovanje, ali i bivanja u miru s posljedicama tog ratovanja.

8. EDI, scenarist Pavle Kocanjer

Projekt koji se predlaže za razvoj scenarija je dokumentarni film odrastanja (*“coming of age”* film). U njegovu fokusu je odrastanje u doba digitalne komunikacije i interneta, ali i mora digitalnih platformi na koje mladi distribuiraju vlastiti video sadržaj (YouTube, Tik Tok i sl.). Ovu temu scenarist obrađuje kroz prizmu desetogodišnjeg dječaka iz Karlovca koji entuzijastično koristi te platforme, a kroz njih autor prati njegovo odrastanje, razvoj i formiranje njegovih interesa. Autor dječaka prati nekoliko godina. Najzanimljiviji element predloženog koncepta jest činjenica da je autor aktivni sudionik života glavnog protagonista.

9. GDJE JE NESTAO NHP?, scenarist Petar Varat, PENX Media

Projekt koji se predlaže za razvoj scenarija donosi prikaz autorske skupine pod nazivom NHP (Novo Hrvatsko Podzemlje). Skupina je bila aktivna u devedesetima i okupljala se oko strip stvaralaštva i izdavaštva, ali njihovo djelovanje bilo je i snažno društveno utemeljeno kroz niz akcija i performansa. Priču o kolektivu donose sami članovi koji isprepliću mitove i legende o «izgubljenoj generaciji» hrvatskog stripa.

10. TVOJ PRIJATELJ SATAN, scenarist Stjepko Galović

Satan Panonski ikona je punk i alternativnog pokreta te je ostavio neupitan trag na umjetničko stvaranje u nas, ali i regiji. «Tvoj prijatelj Satan» donosi priču o tom kontroverznom i osebujnom umjetniku i to kroz prizmu njegovih posebnosti tj. različitosti od društva u kojemu je djelovao i živio. Autor predlaže koncept koji pokušava izgraditi stvarnu osobu «iza mita». Uz biografske detalje, on zadire i u društveni kontekst te zastupa tezu određenog «suučesništva» zatvorene i osuđujuće okoline u ishodu života glavnog protagonista.

RAZVOJ PROJEKATA DUGOMETRAŽNOG DOKUMENTARNOG FILMA:

1. VUKOVARSKI OSMERAC, scenaristica, redateljica i producentica Irena Škorić, Artizana d.o.o.

Projekt koji se predlaže za sufinanciranje faze razvoja donosi priču o posljedicama rata, a započinje u predratnom Vukovaru. Najbolja veslačka ekipa u Jugoslaviji, vukovarski veslački osmerac, kvalificirao se 1987. godine za sudjelovanje na Svjetskom prvenstvu u Njemačkoj. Posada je bila različitih nacionalnosti. Samo par godina nakon, jedan član osmerca je ubijen na Ovčari, dok se drugi priključio srpskoj paravojnoj formaciji - «Belim orlovima». Redateljica, osim rekonstrukcije i reinterpretacije prošlih događaja, priča priču o budućnosti i namjeri preživjelih da zaveslaju na Dunavu.

2. GRANDPA GURU, scenaristi Silvio Mirošničenko i Sanjin Hasanefendić, redatelj Silvio Mirošničenko, producentica Anita Juka, Četiri film d.o.o.

Projekt koji se predlaže govori o umjetniku i glazbeniku Srđanu Gini Jevđeviću (starijim generacijama poznatim kao frontalno lice glazbenog projekta «Gino Banana», a mlađima kao prepoznatljivo lice sastava «Kultur Shock»). Film prati njegovo duhovno putovanje i potragu za identitetom, ishodištem i mjestom pripadanja. Od predratnog Sarajeva, ratnog Sarajeva, američkog izbjeglištva i života u Seattleu, preko globalnog glazbenog uspjeha, do povratka kući, u Sarajevo. Iako je predloženi projekt, po svojoj prirodi, biografski i portretni film, u temelju njegove sadržajne strukture stoji bitna tema traume i izlaska iz traume.

3. NA MORSKOME PLAVOM ŽALU, scenaristica i redateljica Vlatka Vorkapić, producentica Sabina Krešić, Fade In d.o.o.

Predloženi projekt u fokusu ima važnu društvenu i ekološku temu, a to je komodifikacija javnog dobra. Autorica, sa osobnog stajališta i iz konteksta vlastitog iskustva, istražuje što je to «javno dobro», kako ga koristimo i kako ga zlorabimo, propituje administrativne okvire u kojima se krećemo te što poduzimamo da bismo stanje promijenili u korist ljudi i kvalitete njihova života, a ne kapitala. U pozadini konceptualno-administrativnog sraza, stoji još i bitnije pitanje narušavanja ekosustava (mora i podmorja), a sve u svrhu ostvarivanja profita i društvenog statusa.

4. K67, scenarist i redatelj Filip Filković, producentica Renata Lučić, More-Magnets d.o.o.

Autor je odlučio ispričati priču o prepoznatljivom kiosku naziva «K67» slovenskog arhitekta i dizajnera Saše Mächtiga. K67 je prepoznatljiv i pogodan je za raznoliku izmjenu oblika (tako da je njegova primjena izrazito široka – od prodavaonica hrane, uzgajanja pčela, prodaja parking-karata, cvjećarnice i slično. Upravo zbog ove odlike je ovaj dizajnersko-arhitektonski motiv imao veliki utjecaj na urbane krajolike u čitavom bivšem Istočnom bloku, ali i u Japanu i Novom Zelandu. Ovaj se kiosk pojavljuje i u filmovima (npr. Wima Wendersa ili Jackie Chana).